

Justitiedepartementet

Polisenheten

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 9–10 juni 2016

Dagordningspunkt 13

Vapen: Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (**första behandlingen**)
=Riktlinjedebatt

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: 5662/4/16 GENVAL 13 JAI 66, FaktaPM 2015/16:FPM24, KOM(2015) 750 slutlig.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 4 mars 2016 inför RIF-rådet den 10–11 mars 2016.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Överläggning med justitieutskottet den 2 februari 2016 samt den 3 mars 2016 inför RIF-rådet den 10–11 mars 2016.

Bakgrund

Den 18 november 2015 antog kommissionen dels sin kommissionsförordning om avaktivering, dels ett förslag till revidering av EU:s vapendirektiv. Den 4 december antog kommissionen också en EU-handlingsplan om bekämpning av illegala skjutvapen och sprängämnen. Direktivet reglerar privatpersoners förvärv och innehav av skjutvapen men omfattar inte statliga vapen, t.ex. för polis och militär. Direktivet delar in skjutvapen i fyra kategorier, (A) Förbjudna, (B) Tillståndspliktiga, (C) Anmälningsspliktiga och (D) Övriga vapen.

Utkastet innehöll förslag till en rad skärpningar i förhållande till det nuvarande direktivet, t.ex. att:

- den nuvarande möjligheten att i undantagsfall bevilja tillstånd för helautomatiska skjutvapen (kategori A) stryks,
- vissa särskilt farliga halvautomatiska skjutvapen skulle föras in under kategori A och därmed förbjudas,
- förstärka informationsutbytet mellan medlemsstaternas myndigheter och upprättande av nationella vapenregister som kan kommunicera på EU-nivå,
- ett EU-system för märkning av alla vapen ska inrättas.
- direktivet även ska omfatta larm-, start-, signal- och akustiska vapen,
- distanshandel mellan privatpersoner begränsas, samt att
- vissa licenser blir tidsbegränsade samt obligatorisk läkarundersökning av nya licensinnehavare.

Vid RIF-rådet den 10–11 mars 2016 genomförde ordförandeskapet en riktlinjedebatt om förslaget. Efter RIF-rådet har frågan behandlats i Coreper den 11 maj 2016, varvid två utestående frågor behandlades, nämligen definitionen av de allra farligaste vapnen samt undantagen för förbudet mot dessa. Ordförandeskapet har därefter genomfört ännu en läsning av förslaget.

Vid det aktuella RIF-rådet är avsikten att rådet ska anta en allmän inriktning beträffande förslaget.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen har angett artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) som rättslig grund för förslaget. Beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet (artikel 294 i EUF-fördraget), vilket innebär att det krävs kvalificerad majoritet i rådet och Europaparlamentets godkännande för att anta förslaget till direktiv.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar generellt kommissionens förslag till reviderat EU-direktiv om skjutvapen. Skjutvapen har under senare år kommit till användning i allt fler terrorattentat och andra grova våldsbrott. Enligt Eurostat har fler än 10 000 personer dödats av skjutvapen inom EU under den senaste 10-årsperioden.

Det är viktigt att de regler som antas inte blir onödigtvis betungande eller begränsande för enskilda tillståndshavare, för kulturhistoriska intressen eller nationella försvars- och säkerhetsintressen, samtidigt som en hög säkerhetsnivå måste upprätthållas. Regeringen konstaterar att den

i huvudsak fått stöd för de skriftliga synpunkter som i flera omgångar skickats till ordförandeskapet.

För vissa särskilt farliga vapentyper som återkommande visat sig bli använda vid terrorattentat och andra grova våldsbrott, t.ex. helautomatiska vapen och vapen som till sitt funktionssätt liknar eller kan modifieras till att bli helautomatiska vapen, bör särskilda kontrollnivåer gälla. Detsamma bör gälla för vapen som genom sin konstruktion, t.ex. stor magasinskapacitet eller annan teknisk utformning, är konstruerade och ägnade för strid snarare än för jakt.

När det gäller förslagen om 18 års åldersgräns för innehav, generell tidsbegränsning om fem år för tillstånd, obligatoriska läkarundersökningar och privatpersoners distanshandel för privatpersoners skjutvapen välkomnar regeringen att förslagen nu i allt väsentligt stämmer överens med de önskemål som framförts från svensk sida. Även när det gäller förvaring av skjutvapen har det svenska förslaget förts in i texten, vilket välkomnas.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentets utskott för inre marknad (IMCO) och utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter (LIBE) behandlar frågan under våren. Det förväntas att IMCO kommer att anta sin rapport i juni 2016.

Förslaget

Förslaget har redovisats i FaktaPM 2015:16/FPM24 som överlämnades till riksdagen den 23 december 2015 samt i ståndpunkts-PM som överlämnades till riksdagen inför överläggningen i justitieutskottet den 2 februari 2016.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

En stor del av bestämmelserna i förslaget stämmer i huvudsak överens med de regler som redan idag gäller i Sverige. Det föreslås att man ska införa en EU-gemensam märkning av skjutvapen och väsentliga vapendelar. Dessutom föreslås ett förbättrat informationsutbyte mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter. För de sistnämnda delarna bedöms att förslaget kan leda till behov av ändringar i vapenlagen och andra nationella regler.

Ekonomiska konsekvenser

Det är f.n. inte möjligt att bedöma om eller i så fall vilka ekonomiska konsekvenser förslaget skulle kunna få på nationell och EU-nivå. Eventuella budgetära konsekvenser till följd av förslaget bedöms kunna hanteras inom befintliga ramar för både statens budget och EU-budgeten.

Övrigt

-